

Силабус дисципліни

Психодіагностика

Ступінь вищої освіти – молодший бакалавр
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність 053 Психологія

Освітньо-професійна програма «Психологія»

Рік навчання: 2 Семестр: 4

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник

ПІП

професор кафедри психології та соціальної роботи,
д.психол.н., професор **Фурман Анатолій Васильович**

Контактна інформація

anatoliy_furman@yahoo.com+380974427595

Опис дисципліни

Дисципліна “Психодіагностика” спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження; формулювати мету, завдання дослідження; володіти навичками збору первинного матеріалу, вмінь дотримуватися процедури дослідження, інтерпретувати отримані дані і формулювати діагностичний висновок у відповідність до розв'язуваної дослідницької чи практичної задачі.

Структура дисципліни

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Предмет, завдання, підходи та основні поняття сучасної психодіагностики.	Знати предмет дисципліни, завдання, підходи і поняття про психодіагностичне обстеження та його основні етапи.	Тести, проблемні завдання
2/2	2. Сутність, принципи та основні методи професійної психодіагностики.	Знати основні теоретико- методологічні основи психодіагностики, володіти комплексом діагностичних методів, які застосовуються у професійній психодіагностиці	Тести, інтелект-карти
2/2	3. Класифікація психодіагностичних процедур і ситуацій, сутність диференціальної психометрії.	Знати: тести інтелекту окремих рис характеру та особистісні опитувальники; вербалні і невербалні психодіагностичні методики. об'єктивні тести, стандартизовані самозвіти (тести-опитувальники, відкриті опитувальники, шкальні техніки, індивідуально зорієнтовані процедури), діалогічні техніки (бесіди, інтер'ю, діагностичні ігри), психофізіологічні або апаратурні методики; групи категорій психодіагностичних методів.	Кейси, проблемні питання
2/2	4. Професійна етика у системі	Знати та дотримуватись соціально-етичних норм професійної етики фахівців із психодіагностики;	Тести, проблемні

	психодіагностичної роботи.	загальноетичних принципів психодіагностичного обстеження; принципів ненанесення шкоди; принцип відкритості результатів психодіагнозування.	питання
2/2	5. Психологічні тести, процес тестування і стандартні вимоги до них.	Знати: наукове визначення тесту, його складові частини та вимоги до них; особливості організації та проведення психодіагностичного обстеження, а також наукового експериментального психологічного дослідження	Тести, проблемні питання
2/2	6. З історії психологічної діагностики.	Знати розвиток та етапи становлення психодіагностики як науки	Тести, проблемні питання
4/4	7. Психодіагностика рис характеру і властивостей особистості.	Знати класифікацію рис особи залежно від рівнів психічної регуляції поведінки; володіти тест-опитувальниками Р. Кеттелла., А.В. Фурмана, Г. Айзенка, Я. Стреляу та ін.. вміти здійснювати обробку результатів тестування, їх інтерпретацію та якісний аналіз.	Тести, проблемні питання
2/2	8. Психодіагностика мотивації, емоцій та психодуховних станів.	Знати залежність діагностики темпераменту і характеру від аналізу мотивації людини; індикатори мотивації та їх кількісну і якісну характеристику; володіти методами психодіагностики потребо-мотиваційної сфери особистості; здійснювати обробку результатів тестування, їх інтерпретацію та якісний аналіз.	Методики, тести, проблемні питання
2/2	9. Психодіагностика міжособистісних взаємовідносин	Володіти методиками психодіагнозування міжособистісних взаємин; Вміння вибирати методики залежно від дослідницьких завдань та психологічного рівня їх розв'язання(емпірична взаємодія, особистісні параметри учасників інтеракції, суб'єктивне відображення соціальної ситуації); здійснювати обробку результатів тестування, їх інтерпретацію та якісний аналіз.	Методики, тести, проблемні питання
4/4	10.Психодіагностика свідомості і самосвідомості.	Знати процес самосвідомості, умови, засоби і результати його перебігу, рівневу будову самосвідомості; володіти репертуарними особистісними тестами, тестами для визначення самоставлення особистості, методами вимірювання локус контролю; здійснювати обробку результатів тестування, їх інтерпретацію та якісний аналіз.	Методики, тести, проблемні питання
2/2	11. Психодіагностика здібностей і креативності.	Знати психологічну концепцію здібностей; володіти методиками діагностики здібностей та креативності; здійснювати обробку результатів тестування, їх інтерпретацію та якісний аналіз.	Методики, тести, проблемні питання
2/2	12. Розвивальна (проблемно- ситуативна) психодіагностика.	Знати про психологічну грамотність соціального працівника та її ознаки, типи психолого-педагогічних задач; вміти застосовувати розвивально-діагностичні методики у системах фундаментального, кроскультурного та лонгітюдного соціально-психологічного експериментів	Тести, методики, проблемні питання

Літературні джерела

- Гузенко В.А., Тудорцева Ю.В. Психологічна діагностика: навч.-метод. посіб. Одеса : Вадим Вікторович Букаєв, 2018. 267 с.
- Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби: метод. рек. / авт.-упор.: В. М. Горленко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко, І. І. Ткачук; за заг. ред. В. Г. Панка. Київ: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. 106 с.

3. Іванюта О.В., Яницька. О.Ю. Енциклопедія психологічних тестів: навч. посібник. Київ, 2021. 296 с
4. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навч. посіб. 2-ге вид., перер., доп.. Суми :Університетська книга, 2020. 304 с.
5. Любіна Л.А. Психодіагностика: навч. посіб. Чернівці: Яворський Н.С., 2018. 276 с.
6. Матохнюк Л.О., Шпортун О.М. Основи психологічної діагностики : навч.-метод. посіб. Вінниця : ФОП Рогальська І.О. 2020. 171 с.
7. Прикладна психодіагностика в Національній гвардії України: метод. посіб. / Колесніченко О. С. та ін.; за заг. ред. проф. І. І. Приходька. Харків : НАНГУ, 2020. 388 с.
8. Психодіагностика : навч. посіб. для студ. вуз / за заг. ред. М.С.Корольчука Київ. 2020, 400 с.
9. Психодіагностична компетентність соціального працівника: монографія / Анатолій Васильович Фурман, Анна Володимирівна Дубно. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 102 с.
10. Фурман А.В. Теоретична модель емпатійної взаємодії психолога з клієнтом. *Психологія і особистість*. 2022. №2. С. 9-40.
11. Фурман А.В. Теоретична модель особистісного прийняття людини людиною. *Психологія і суспільство*. 2020. №1. С. 56-77.
12. Фурман А.В. Методологічна оптика як інструмент мислевчинення. *Психологія і суспільство*. 2022. № 2. С. 6-38.
13. Фурман А. В .,Наджога Р. Сутнісні визначення і методологічні ресурси соціальної діагностики як системи експериментування. *Вітакультурний млин*. 2021. Модуль 22. С.39-74.
14. Фурман А.В., Яськів П.Об'єкт,предмет,напрямки,методи і засоби соціальної діагностики. *Вітакультурна методологія: антологія. До 25-ти річчя наукової школи професора А.В.Фурмана:* колективна монографія. Тернопіль:ТНЕУ, 2019.С.634-643.
15. Харченко С.В.Психодіагностичні методи визначення рівня розвитку соціального інтеоекту. *Теорія і практика сучасної психології*. 2018, № 1 . С. 51-60
16. Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навч. посіб. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. 246 с.
17. American Psychological Association. Publication Manual of the American Psychological Association. American Psychological Association; Seventh Edition, 2019, 428 p.
18. Butcher J.N. MMPI-2 (Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2): Manual for administration and scoring (2nd ed). Minneapolis, MN: University of Minnesota Press, 2019. 200 p.
19. Kellerman Henry. Handbook of Psychodiagnostic Testing: Analysis of Personality in the Psychological Report, Springer; 4th Edition, 2017, 220 p.
20. Furman A.V. and other Psychophysiological Factors of Successful Mastering of a Foreign Language by Students International Journal of scientific & Technology Research. Volume 9, Issue 03, March 2020.
21. Furman A.V. and other Intelligence, Creativity, Psychological and Personal Qualities of Employees as Factory of Real Achievements International Journal of Management (IJM). Volume 11, Issue 4, April 2020. P. 316-325.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної добросердечності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за дисципліну розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20 %	20 %	40%
1. Усне опитування під час занять (6)	1. Усне опитування під час занять (6)	1. Написання КПІЗ, яке включає: виконання психодіагностичних методик,	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 25 балів. У

теми по 5 балів = 30 балів). 2. Письмова робота 70 балів	теми по 5 балів = 30 балів). 2. Письмова робота = 70 балів	аналіз та інтерпретація емпіричних даних, оформлення роботи згідно вимог = 60 балів 2. Захист КПІЗ = 30 балів 3. Оцінка за тренінг =10 балів	підсумку 50 балів. 2. Розв'язання 10 тестів по 5 балів = 50 балів
---	---	--	--

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом